

РЕШЕНИЕ

№ 25588

гр. София, 28.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в
публично заседание на 09.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Ивайло Занев, като разгледа дело номер **3924** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Х. А. А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Х., С., със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. Л. Г. от САК, срещу Решение № 1919 от 25.02.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено при съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на закона. Жалбоподателят поддържа, че има основателни опасения от преследване и заплахата за живота. Поддържа, че анализът на актуалната обстановка в С. е формален и не кореспондира с личната му бежанска история. Жалбоподателят намира, че административният орган не е изследвал дали отклонението от военна служба, за което се налага наказание лишаване от свобода, не е в нарушение на чл.3 от ЕКПЧ. Твърди, че към момента в С. е налице вътрешен въоръжен конфликт на цялата територия на страната, като административният орган не е изследвал региона на страната, в който евентуално кандидатът ще бъде върнат. Претендира се отмяна на решението.

Ответникът – председател на ДАБ при МС, чрез упълномощения процесуален представител юрк. Х., оспорва жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено следното:

Не е спорно по делото, че Х. А. А. е подал молба рег. № УП-7345 от 10.12.2024 г. за предоставяне на международна закрила, когато са попълнени регистрационен лист и Евродак дактилоскопна карта. Личните му данни са установени с декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ.

На проведено на 30.01.2025 г. интервю кандидатът заявил, че е напуснал С. през м. септември 2024 г., нелегално за Турция, където останал около месец и половина. Живял в [населено място] и работил нелегално в завод за пластмаса. Не подал молба за временна закрила, тъй като рискувал да го върнат в С.. Влязъл нелегално в България през м.12.2024 г. Бил заловен от полицията и настанен в лагер в [населено място], След няколко дни решил да замине за Германия, защото разбрал, че може да го върнат, тъй като режимът на Б. А. бил паднал. Хората не умирали само от куршуми, но и от глад. В С. нямало работа, а той продал къщата си, за да напусне страната. За да го преведе в България трафикантът му поискал 2700 евро, а за да стигне до Германия – 3000 евро. Там се предал на властите, но на 29.01.2025г. го депортирали обратно в България. Не е бил арестуван или осъждан в страната си на произход, не е имал проблеми поради религиозна или етническа принадлежност, не членува във въоръжена групировка или политическа партия, не са му отправени лични заплахи. Роден е [населено място], област Х., С.. Известно време живял в [населено място], в Университет „Т.“, където следва специалност „Педагогика“. Съобщава, че понастоящем в неговия район има сражения между К. и групировки, подкрепяни от Турция, които контролирали района. И от двете страни събирали момчета, за да се бият за тяхната кауза. В [населено място] работил в лагер на УНИЦЕФ, но сега там не притежава нищо. Като причина за напускане на страната си на произход посочва войната между К. и групировките. Твърди, че през м. август и м. септември 2024 г. бил потърсен от групировките в селото, в което живеел, на име Ашерика. Тогава имало акция за събиране на хора, той излязъл и се скрил. В [населено място] останали родителите, брат му и четири сестри. Никой от тях не бил женен – били в тежко положение. Като проблеми на роднините си в С. посочва липсата на сигурност заради групировките – преди две седмици в селото бил убит човек. Би се завърнал в родината си в случай, че „всички групировки се разберат“, за да има работни места и да може човек да се издържа.

Постановено е обжалваното Решение № 1919 от 25.02.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на сирийския гражданин е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ. В решението е прието, че за него не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като в хода на административното производство молителят не обосновавал наличието на риск за неговия живот или свобода в държавата му по произход, нито е посочил причини за основателно опасение от преследване. Съобразено е, че молителят не изтъква никакви лични опасения от преследване в страната си на произход – С., а именно по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. Напротив, били изложени единствено икономически твърдения, извън предметния обхват на ЗУБ. Търсещият закрила изрично заявил, че не е имал проблеми от етнически, религиозен или политически характер. Спрямо кандидата не са установени посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. Формиран е извод, че сирийският гражданин е напуснал страната си не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър стандарт на живот в посока Европа. Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също липсвали.

По-нататък в решението, административният орган е изложил мотиви, че спрямо кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ,

доколкото той не е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не е бил заплашен от унизително отнасяне или наказание, нито са налице данни, че в бъдеще ще бъде изложен на реален риск от въпросните посегателства при евентуално връщане в С..

Обсъдени са разширенията, дадени в Решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 във връзка с приложението на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, а именно поради заплахи, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт".

След извършен анализ на информацията за обстановката в С., изложена в Справка с вх. № МД-02-77 от 03.02.2025 г. на дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, органът не е установил разширенията, дадени в решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 30 януари 2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС, преценени във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

От анализа на съдържащата се в справката информация административният орган е приел, че въпреки оценяването на положението в страната като несигурно и напрегнато, не може насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно, тъй като инцидентите имали определени цели, но не били в състояние да предизвикат масов ефект. Посочено е, че кандидатът няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота му, поради което и за да са налице предпоставките за хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.1 ,т.3 от ЗУБ, безогледното насилие в С. следвало да е изключително, като каквото то не можела да се оцени. Не е установено кандидатът да е бил лично обект на тежко посегателство, представляващо тежка и лична заплаха за живота и здравето му, не са установени намеси в личната му сфера, вследствие на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт.

За молителя липсвали предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България. Не са установени и предпоставките по чл.9, ал.8 от ЗУБ.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е съобщено на чуждия гражданин на 09.05.2025 г. Жалбата срещу него е подадена на 14.05.2025 г. - в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ и в установената форма, с излагане на фактически и правни основания за издаването му. Липсват данни за допуснати в хода на административното производство съществени процесуални нарушения – такива, които съществено са накърнили правото на защита на молителя или ако не бяха допуснати, органът би постановил решение в противен смисъл. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл.8 и чл.9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съдът приема, че административният орган е изследвал всички основания за преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ – основателни опасения от преследване по причини на раса,

религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, във връзка с легалното определение за преследване по чл.8, ал.4 ЗУБ - нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, както и липсата на конкретни действия на лично преследване по примерното изброяване на чл.8, ал.5 ЗУБ. Въз основа на посоченото от молителя в интервюто правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на него не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и на неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ.

По изложените съображения административният орган правилно е приел, че по отношение на кандидата не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, както и, че същият не е навел твърдения, че е бил подложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, нито е бил принуден да напусне страната си на произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ.

Основанието за предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство, като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие, присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт" в страната на произход. Същото следва да бъде обсъдено съобразно информацията относно актуалната обстановка в страната на произход.

Съдът намира, че ситуацията в С. непрекъснато се променя, но от представените и приети, като доказателства по делото справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ на базата на насоките за С. на Агенцията за убежището на Европейския съюз (АЕСОУ), не се установява наличие на въоръжен конфликт в тази страна, достигащ граници, представляващи заплахата за живота и здравето на цивилното население. В конкретния случай не се установява спрямо кандидата да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на С. той ще бъде изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна на предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ.

Наличието на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт е формулирано като тежко посегателство и условие за предоставяне на субсидиарна закрила и в член 15, буква "в" от Директива 2011/95/ЕС. Съгласно Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело С-465/07, член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, във връзка с член 2, буква "д" от същата Директива, трябва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи; съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Понастоящем с член 40 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета,

Директива 2004/83/ЕО е отменена, но текстът на член 15 от последната е преповторен в текста на член 15 от Директива 2011/95/ЕС, поради което и тълкуването, дадено с Решение от 17.02.2009 г. по дело № C-465/2007 г. на Съда на Европейския съюз, е запазило своето значение.

Във Временни насоки за страната: С., публикувани на 20 юни 2025 г., автор EUAA – Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (преди: Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, EASO): Последни развития в С., П. актуализация: юни 2025 г., се открива следната актуална по смисъла на чл.4, пар.3, б. „а“ от Директива 2011/95/ЕС информация относно страната на произход на кандидата:

„Лица, които са избегнали или са дезертирали от военна служба

П. актуализация: юни 2025 г.

Укриващи се от военна служба

Лицата от този подпрофил са били подложени на преследване от режима на А. (вижте „EUAA, „4.2.2. Укриващи се от военна служба“ в „Ръководство за страната: С.“, април 2024 г.“). Както бе споменато по-горе, рискът, свързан с режима на А., е изчезнал. Преходната администрация премахна задължителната военна наборна служба, освен в ситуации на национално бедствие. Твърди се, че сирийската армия ще се превърне в армия от доброволци, в която населението ще бъде насърчавано да участва, с цел осигуряване на границите на страната. Възможно е обаче да се проведе кампания за наборна служба в случай на национално бедствие. Въпреки, че няма източници, съобщаващи за наборна служба от Преходната администрация, трябва да се отбележи, че самата наборна служба, която е легитимно право на държавата, като цяло не би отговаряла на изискванията на член 9 от QD/QR. Укриващите се от военна служба като цяло не биха имали основателен страх от преследване.

Към момента на писане няма налична информация относно отношението на Преходната администрация към военни дезертьори и бегълци от новата сирийска армия. Въпреки това, конкретната група, към която е дезертирал кандидатът, трябва да бъде надлежно взета предвид, за да се оценят потенциалните нужди от международна закрила по отношение на потенциални нападения от страна на Преходната администрация.

Режимът на А. подложи кюрдите на различни форми на дискриминация (вижте EUAA, „4.10.2. Кюрди“ в Ръководството за страната: С., април 2024 г.). Както бе споменато по-горе, рискът, свързан с режима на А., е изчезнал. Преди падането на режима на А., Сирийската национална армия (SNA, СНА) подложи кюрдите на преследване (напр. насилие от страна на милиции, незаконно задържане, отвличане, мъчения и малтретиране на цивилни) и няма налична информация, показваща, че подходът им към кюрдите се е променил. В рамките на споразумението между Сирийските демократични сили (SDF) и Преходната администрация, последната заяви намерението си да признае кюрдското малцинство като неразделна част от С. и да гарантира тяхното политическо представителство и участие. Към момента на писане обаче практическото прилагане на споразумението не може да бъде наблюдавано (вижте Сирийски демократични сили (SDF)).

Следователно може да се заключи, че:

Действията, за които се съобщава, че са извършени от SNA срещу кюрди, са от толкова тежък характер, че представляват преследване (напр. насилие от страна на милиции, произволно задържане, отвличане, убийство, насилствено изчезване). За кюрдите от райони под контрола на SNA, основателният страх от преследване като цяло би бил потвърден.

Кюрди: източник EUAA COI reports: Country Focus 2025, 1.3.3 (ecoi.net):

Що се отнася до кюрдската общност, след поемането на контрола, Ал-Ш. проведе

първоначална среща с висша делегация на SDF, за да установи основата за бъдещи дискусии. Неговите забележки подсказваха, че преходната администрация не се придържа към анти-SDF подхода на подкрепяната от Турция SNA. Въпреки това, М. А. С., учен, специализиран в курдски и регионални въпроси, определи забележките си като неясни и неподкрепящи курдските цели. След бързото превземане на А. от офанзивата, водена от HTS, в края на ноември, силите на SNA принудиха хиляди курдски цивилни да бягат на запад от река Е.. В А. курдите взаимодействаха предимно с HTS, която демонстрира умереност и откритост към диалог. За разлика от това, SNA постоянно участваше в конфликт със SDF в М..199 Непрекъснатото съществуване на SDF беше посочено от организаторите на Конференцията за национален диалог като причина за изключването на полуавтономната курдска администрация и свързаните с нея органи от конференцията.200 Нарушенията на жилищното и имущественото право продължиха през целия януари, тъй като разселените курдски жители се опитаха да се върнат в Африн, район с курдско мнозинство в провинцията А., и околните райони. Съобщава се, че фракции на SNA са ги принудили да платят до 10 000 щатски долара, за да си върнат домовете. Едновременно с това, през януари фракции на SNA са задържали най-малко 10 курди в Африн, като исканията за откуп за освобождаване са надхвърлили 1000 щатски долара на човек.201 До средата на февруари е имало минимална промяна за курдите в Африн, въпреки разполагането на силите за сигурност на Д. в града на 7 февруари. Съобщава се, че злоупотребите от страна на различни фракции в Африн са продължили. Завърналите се жители са открили, че домовете им са окупирани от бойци или цивилни, които са поискали значителни суми пари за напускането си, въпреки че предишните жители са получили официални уверения от преходната администрация да се завърнат.202 Към края на февруари Ал-Ш. посети Африн и се срещна с местни курдски представители, които предадоха оплакванията им; В отговор той се ангажира да замени фракциите в града с официални сили за сигурност и да се справи със злоупотребите, насочени срещу курдската общност.203

Деца (П. актуализация: юни 2025 г.):

Този профил се отнася за лица от С. под 18-годишна възраст. Фокусът е върху определени специфични за децата обстоятелства, характеризиращи се с повишена уязвимост и рискове, на които децата в С. могат да бъдат изложени.

Децата са били подложени на различни форми на насилие, равностойни на преследване, като убийства, осакатяване, експлоатация, изтезания, сексуално насилие, отвличане, трафик на органи, домашно насилие, вербуване от въоръжени групировки, принудителни бракове.

Въпреки че рискът, свързан с режима на А., е изчезнал, други субекти на преследване, като Сирийската национална армия (SNA), Сирийските демократични сили (SDF), Ислямска държава в И. и Л. (ISIL) и други недържавни субекти, включително неопределени въоръжени субекти, все още присъстват и действат и няма налична информация, показваща, че подходът им към децата се е променил. Освен това, извършителите на насилие срещу деца са също членове на техните семейства, общността и обществото като цяло.

HTS е подлагала деца на насилствено вербуване и ги е използвала като „живи щитове, атентатори самоубийци, снайперисти и палачи“. Към момента на писане няма конкретна информация относно отношението към децата от страна на Преходната администрация. Към декември 2024 г. около 7,5 милиона деца в С. се нуждаят от хуманитарна помощ, а

около 6,4 милиона се нуждаят от психологическа помощ. Поради лошото икономическо положение детският труд и детските бракове остават преобладаващи механизми за справяне (вижте също раздела за жените и момичетата). Към януари 2025 г. около 2,4 милиона деца не посещават училище, а още един милион са изложени на риск от отпадане. Децата също са особено засегнати от липсата на граждански документи. Децата на жени, глави на домакинства, са изложени на повишен риск от безгражданство поради невъзможността да регистрират ражданията си. Съобщава се за случаи на вербуване на деца от Сирийските демократични сили (SDF) и от Революционното младежко движение. Следователно може да се заключи, че:

Действията, за които се съобщава, че са извършени срещу деца, са от толкова тежък характер, че представляват преследване (напр. сексуално насилие, отвличане, убийство, някои форми на детски труд, принудително набиране на персонал, принудителен брак).

Лица, опасяващи се от принудително или детско вербуване от кюрдските сили:

Към момента на писане практическото прилагане на споразумението, подписано между лидерите на SDF и Преходната администрация, все още не е известно (вж. Сирийски демократични сили (SDF)). В резултат на това кюрдските сили все още се считат за автономни, докато не се появи нова информация, потвърждаваща интеграцията им в новата сирийска армия.

Според Доклад с информация за страната на произход: С.: Ф. върху страната от **м. юли 2025 г.**, автор: EUAA – Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (преди: Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, EASO): раздел 5.8.7. Губернаторство Х.:

(а) Административно деление и оценки на населението

Губернаторството Х. е разделено на четири административни области, а именно Ал-Х. (или Ал Х.), Ал-М., К. и Р. Ал-А., които са допълнително разделени на общо 16 подокръга.¹²²¹ Неговата столица е [населено място].

(б) Териториален контрол и основни въоръжени участници

Към края на май 2025 г. провинция Х. е картографирана от ISW и СТР като почти изцяло *под контрола на SDF*. Въпреки това, има една област в северозападната част на губернаторството, граничеща с Турция, където SNA, която заедно с други въоръжени фракции официално е попаднала под контрола на Министерството на отбраната ¹²²⁵ (вижте раздел 1.3.2 (а) от този доклад за информация относно процеса на интеграция на SNA в новата сирийска армия), изглежда е била под контрол¹²²⁶ и където са присъствали няколко турски военни поста.¹²²⁷

През март 2025 г. GPC съобщи, че *преходното правителство и групите на SNA доминират в по-голямата част от С. С., докато SDF запазват части от североизточната част на страната*.¹²²⁸ На 10 март 2025 г. SDF и преходното правителство подписаха споразумение относно интегрирането на силите на SDF в новата сирийска армия (вижте раздел 5.1.1).¹²²⁹ Въпреки това, към началото на юни интеграцията на SDF в сирийската държавна армия все още не е решена.¹²³⁰ В зависимост от консултирания източник, американските военни също така поддържат от четири¹²³¹ до седем бази в губернаторство през референтния период.¹²³² Източници съобщават, че американските сили са преместили военни превозни средства и войски от други губернатори към губернаторство Х. през април 2025 г.¹²³³ Освен това, в края на април САЩ започнаха да изтеглят инфраструктура и оборудване от базата Ал Ш. в губернаторство Х..¹²³⁴ Според статия на Е. Балади, в края на април американски

военни превозни средства и оборудване са били преместени от губернаторство Х. към И..1235

Съществуването на клетки на ИДИЛ е било съобщено през референтния период в губернаторството,1236 включително в държани от SDF затворнически лагери в губернаторството, като например Ал-Х.,1237 където живеят хиляди семейства на бойци на ИДИЛ.1238 Други недържавни въоръжени групировки, чиято поява е била съобщена през референтния период в губернаторството, включват Свободните сили на Х. и Бригадата Ахрар Ал-Д.. Според съобщенията, такива нововъзникващи локализирани групи изглежда са се стремели да подкопаят SDF в губернаторство Х..1239 Позовавайки се на сирийски медии, ISW и СТР съобщиха в средата на април 2025 г., че руските сили остават разположени в три сирийски военни бази, включително „вероятно малък контингент“, който е останал в база в К..1240

(в) Тенденции в сигурността

Източници съобщават за арести на цивилни от страна на SDF в провинция Х. през референтния период.1241 Докато причината за арестите в първите дни на март 2025 г.1242 и в средата на май 2025 г. според съобщенията остава неясна,1243 друга арестна кампания в средата на март се проведе на фона на ескалиращото напрежение в Източна С. след подписването на споразумението от март 2025 г. Според съобщенията тази кампания е била насочена към лица, които са показали подкрепа за преходното правителство.1244 SOHR1245 съобщава за инциденти с простреляни и убити цивилни от неидентифицирани въоръжени мъже през референтния период.1246

Източници съобщиха допълнително, че Турция и подкрепяната от Турция Сирийска национална армия (SNA) са възобновили атаките срещу позиции на SDF в североизточна С., въпреки гореспоменатото споразумение за прекратяване на огъня от март 2025 г., включително в провинция Х..1247 Към средата на март 2025 г. Турция е извършвала въздушни атаки срещу позиции на SDF в няколко сирийски провинции, включително в Х., почти ежедневно от декември 2024 г. насам.1248 В доклад от март 2025 г. GPC отбелязва, че рискът от активен конфликт в североизточна С., включително в провинция Х., продължава „повече отколкото другаде“ в страната поради сблъсъци между SDF и HTS/SNA.1249

Източници съобщават, че провинция Х. е била засегната от бунтовническата дейност на ИДИЛ през референтния период,1250 включително атаки срещу цели на SDF през април 2025 г.1251 В началото на април 2025 г. SDF предупредиха за възможно възраждане на ИДИЛ в лагерите Ал-Х. и Р., където се държат членове на семействата на бойци на ИДИЛ.1252 Според статия на Hawar News, разузнавателна информация потвърждава движенията на ИДИЛ и активността на спящи клетки в лагера Ал-Х. и в околностите му.1253 В отговор на дейността на ИДИЛ, SDF, подкрепени от водените от САЩ сили на Международната коалиция, извършиха нападения срещу клетки на ИДИЛ и задържаха предполагаеми членове на ИДИЛ през референтния период в Североизточна С., включително в провинция Х..1254 По време на нападение в лагера Р. в началото на април, 16 членове на ИДИЛ, натоварени с вербуване и ограбване на семейства от лагера, са били арестувани.1255

(d) Инциденти, свързани със сигурността

Между 9 декември 2024 г. и 31 май 2025 г. ACLED е регистрирал 453 инцидента, свързани със сигурността, в провинция Х. (вижте Фигура 21). За периода между 1 март 2025 г. и 31 май 2025 г. ACLED е регистрирал 113 инцидента, свързани със сигурността

(определени като битки, експлозии/дистанционно насилие, насилие срещу цивилни) в провинция Х.. От тях 69 са кодирани като инциденти на насилие срещу цивилни, 28 като експлозии/дистанционно насилие и 16 като битки. Повечето от тези инциденти са станали през март 2025 г.¹²⁵⁶

През референтния период ACLED регистрира инциденти, свързани със сигурността, във всичките четири области на губернаторството, като най-голям брой е документиран в област Ал-Х. (71 инцидента), следвана от К. (19 инцидента). **За сравнение, най-малко инциденти са регистрирани в област Р. Ал-А. (8 инцидента).** Според данни на ACLED, SDF са основният участник в около 55% от всички регистрирани инциденти, свързани със сигурността (кодирани като „Актор 1“ или „Актор 2“) през референтния период, особено в инциденти, кодирани като насилие срещу цивилни, включващи задържане на цивилни. Неидентифицирани въоръжени групировки са участвали в 18% от всички инциденти, свързани със сигурността, особено в инциденти, кодирани като експлозии/дистанционно насилие, причинени от противопехотни мини или импровизирани взривни устройства, засягащи цивилни, или като насилие срещу цивилни, включващо стрелба, водеща до жертви. Въоръжените сили на Турция са участвали в около 13% от всички инциденти, свързани със сигурността, особено в инциденти, кодирани като експлозии/дистанционно насилие, включващи обстрел, артилерийски удари или ракетни атаки. По-голямата част от тези инциденти са се случили на 17 март 2025 г. Военните сили на С. са участвали в 7% от всички инциденти със сигурността, кодирани или като експлозии/дистанционно насилие, или като битки, докато ИДИЛ е участвала в около четири процента от всички инциденти със сигурността, всички от които (пет инцидента) са кодирани като битки с участието на Сирийските демократични сили (SDF).¹²⁵⁸

(д) Жертви сред цивилното население

През март 2025 г. SNHR *не регистрира смъртни случаи* сред цивилното население в провинция Х..¹²⁵⁹ През април¹²⁶⁰ и май 2025 г. SNHR регистрира по един смъртен случай сред цивилното население на месец.¹²⁶¹ За периода между март и май 2025 г. UCDP регистрира 12 смъртни случая сред цивилното население в провинция Х..¹²⁶²

(е) Щети по инфраструктурата, свързани с конфликта, и експлозивни останки от войната: След като беше засегната от конфликта, водоснабдителната станция Алук, разположена източно от [населено място] Ал-А. и единственият източник на питейна вода за [населено място] и околностите му, не функционира от юни 2023 г.

Според доклад на GPC от март 2025 г., вътрешно разселените лица, завръщащи се в североизточните сирийски губернатории, включително Х., са се сблъскали със значително замърсяване с взривни вещества.¹²⁶⁵ UNOCHA съобщи през май 2025 г., че неексплодиралите боеприпаси, експлозивните оръжия от война, мини и импровизирани взривни устройства са „според съобщенията широко разпространени и засягат жилищни райони, земеделски земи, инфраструктура и ключови пътища за достъп“, особено в няколко сирийски губернатории, включително Х..¹²⁶⁶ Детонации на невзривени боеприпаси са причинили смъртни случаи и наранявания сред цивилното население в североизточна Х..¹²⁶⁷ в северна Х..¹²⁶⁸ в централна Хасака¹²⁶⁹ и в южната селска Х..¹²⁷⁰ GPC отбеляза, че по-голямата част от инцидентите с невзривени боеприпаси от декември 2024 г. насам в няколко губернатории, включително Х., са се случили „в селскостопански условия, докато хората са се опитвали да обработват земя или да пасат животни“.¹²⁷¹

ж) Разселване и завръщане, предизвикани от конфликт

Според оценки на В., към 12 юни 2025 г. в губернаторството е имало 352 763 вътрешно разселени лица, живеещи в провинцията, и 1795 души, които са се завърнали в районите на губернаторството от вътрешно разселване от 27 ноември 2024 г. насам.¹²⁷² В. допълнително е изчислил, че общо 7093 завърнали се от чужбина от началото на 2024 г. са живели в губернаторството към 15 май 2025 г., като по-голямата част (5160) са се завърнали в област Х., следвана от К. (1520). От 8 декември 2024 г. насам 5206 души са се завърнали в губернаторство Х. от чужбина.¹²⁷³

Съдът приема, че жалбоподателят не притежава рисковите профили, посочени във визираната актуална информация относно страната му на произход. Същият не е лице, което е избегнало или е дезертирало от военна служба, нито е укриващ се от военна служба, още повече, че този профил бил е рисков при режима на А., докато преходната администрация е премахнала задължителната военна наборна служба. Същият не е с кюрдска етническа принадлежност, нито е непълнолетен, като групи, посочени като рискови във Временните насоки на АЕСОУ от м. юни 2025 г. Сирийският гражданин не попада и в рисковата група на лице, опасяващо се от принудително или детско вербуване от кюрдските сили, още повече, че споразумението за интеграция между SDF и временното правителство в началото на март доведе до значително намаляване на въоръжените конфронтации между SDF и фракциите на SNA, номинално свързани с правителството.⁸²⁷

Тук е мястото да се отбележи, че според В. цифрите на завърналите се в провинция Х. лица са трайни, което съответства и на обективния факт, че там продължава да живее рожденото семейство на кандидата.

В конкретния случай, от приетите по делото доказателства не се установява, че към настоящия момент на цялата територия на С. конфликтът достига до ниво, пораждащо сериозни и потвърдени основания да се смята, че търсещият закрила, върнат в С., в конкретен регион, поради самия факт на присъствието си на територията се излага на реална опасност да претърпи тежки заплахи срещу живота или личността си. Административният орган е извършил преценката си по прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ въз основа на информацията, съдържаща се в справки № МД-02-77 от 03.02.2025 г. относно обстановката в С., като е приел, че към момента не е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна.

От актуалната информация относно страната на произход на кандидата, съдържаща се в представена от ответника справка с вх. №МД-02-262 от 19.05.2025 г. се установява, че в страна са започнали, помирителни процеси, свързани най-вече с призивите на временното правителство на джихадистка групировка "Х. Т. аш Ш." за реинтеграция на всички воювали в миналото групировки в мирния процес. Според цитираната информация в С. е налице вътрешен конфликт и има случаи на насилие, но то не обхваща цялата територия на тази държава. Районът на големите градове са зона, контролирана от правителството. Въпреки регистрирани случаи на насилие, тези случаи не могат да бъдат определени за достигащи нивото, разглеждано в Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския съюз по дело C-465/07. От информациите в справките става ясно, че дори и да се приеме наличие на въоръжен конфликт в С., то същият явно не е повсеместен. Съответно не може да се счита, че със самото си присъствие в дадена провинция, съответно населено място, кандидатът ще бъде изложен на тежки заплахи срещу живота или личността му поради безогледно насилие

вследствие на въоръжения конфликт.

Във връзка с горното следва да бъде отбелязано, че съществуването на въоръжен конфликт в страната на произход на търсещото закрила лице не е предпоставка във всички случаи да се предоставя хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ. При прилагането на визирания законов текст се изисква оценка на конкретния случай, каквато е извършено от административния орган и правилно е формиран извод, че визираната разпоредба от ЗУБ не намира приложение спрямо кандидата.

Към настоящия момент в С. не е налице ситуация на изключително безогледно насилие. Не се установяват данни понастоящем конфликтът там да е на нива, обосноваващи извод за съществуване на реален риск чужденецът непременно да понесе тежки посегателства. Още повече, следва да се отчете възприетата в цитираната практика на СЕС условност, че "колкото по-способен евентуално е молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарна закрила", т. е. хуманитарен статут. В тази насока следва да се отчете фактът, че самото лице не споделя обстоятелства, които да са представлявали непосредствената заплаха за живота и сигурността му в С.. Изрично е посочил, че не е бил жертва на насилие и не са били отправяни заплахи срещу него или семейството му. От данните по преписката не може да се направи и извод, че личното и общественото положение на жалбоподателя го поставят в такава рискова група, чиято дейност да го изложи на неблагоприятни последици на фона на съществуващия конфликт в страната по произход и спорадичните проблеми със сигурността там. Независимо от несъмнено несигурната и усложнена обстановка в С., съвкупната преценка на данните от приобщените по делото справки относно ситуацията в тази държава, включително представените в съдебното производство справки, не налагат извод за безогледно насилие в държавата на произход по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, което би поставило чужденеца в реална опасност да претърпи тежка заплаха срещу живота или личността си единствено поради факта на присъствието си на територията на тази държава, без значение от личното му положение.

Наред с това следва да бъде посочено, че кандидатът не споделя конкретни обстоятелства, които да са представлявали непосредствената заплаха за живота и сигурността му в С.. Споделените от него проблеми са изцяло финансови, но същите не попадат в предметния обхват на ЗУБ, дори и твърдяната тежка хуманитарна ситуация, при която хората умират от глад, болести и липса на лекарства. Обективен факт е, че рожденото семейство на кандидата продължава да живее в С., макар и при тежки финансови проблеми, което е указание за липса на безогледно насилие, което е релевантно за предоставяне на хуманитарен статут. Предвид изложеното правилен е изводът на административния орган за липса на основание за предоставяне на хуманитарен статут, засегнато в специалната хипотеза на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

По делото е представено Становище на Представителството на В. в България, според което държавите носят отговорност да спазват задълженията си по международното бежанско право и правото в областта на правата на човека по отношение на бежанците и лицата, търсещи закрила, които се намират под юрисдикцията на съответната държава, което включва задължението да се гарантира пълно спазване на принципа за забраната за връщане (non-refoulement) съгласно международното бежанско право, забраняващ експулсирането или връщането по какъвто и да е начин на бежанец или лице, търсещо

закрила до територията на страна, където то може да бъде изложено на риск от преследване. Според становището на международната организация забраната за връщане, предвидена в член 33, параграф 1 от Конвенцията от 1951 г., сама по себе си не предполага право на лицето да получи убежище в определена държава. Това означава, че когато държавите нямат възможност да предоставят закрила на лица, които търсят международна закрила на тяхна територия, те трябва да предприемат действия, които не водят до тяхното връщане, пряко или непряко, на място, където животът или свободата им биха били изложени на опасност поради тяхната раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политически убеждения. Като общо правило, за да изпълнят задълженията си по Конвенцията от 1951 г. и/или Протокола от 1967 г., държавите са задължени да предоставят на лицата, търсещи международна закрила, достъп до територията си и до справедливи и ефективни процедури за предоставяне на убежище.

В актуалното си становище по делото В. поддържа своята Позиция относно връщането в Сирийската Арабска Република от декември 2024 г., в която се посочва следното: Към настоящия момент, С. продължава да е засегната от нападения и насилие в някои части от страната; от широкомащабно вътрешно разселване; от взривни военни остатъци, покрили много части на страната; от опустошена икономика и мащабна хуманитарна криза, като още преди последните събития над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна помощ. Същевременно, както бе отбелязано и по-горе, С. претърпява огромна разруха и щети на домове, критична инфраструктура и земеделски земи. Правото на собственост е силно засегнато, като през последното десетилетие са регистрирани широко разпространени нарушения на права свързани с жилищния фонд, земята и недвижимото имущество. Това води до сложни спорове по собствеността, чието разрешаване ще отнеме време. Предвид тези обстоятелства, В. продължава да призовава държавите да не връщат принудително в която и да е част на С. нито сирийски граждани, нито лица с предишно обичайно местоживееие в С., включително палестинци, които са пребивавали преди това в С., (параграф 4) В. продължава да призовава всички държави „да позволят на бягащите от С. цивилни граждани достъп до своите територии, да гарантират правото им на убежище и да спазват принципа за забрана на връщането (non-refoulement).“ (параграф 5). С оглед на бързо променящата се ситуация в С., В. към настоящия момент не може да предостави подробни насоки на лицата, вземащи решения за предоставяне на убежище, относно нуждата от международната закрила на гражданите на С.. В. ще продължи да следи внимателно ситуацията, с цел да предостави по-подробни насоки, веднага щом обстоятелствата го позволят. С оглед на настоящата несигурност в С., В. призовава държавите, предоставящи убежище, да спрат издаването на отрицателни решения по молби за международна закрила от сирийски граждани или лица без гражданство, с предишно обичайно местоживееие в С.. Преустановяването на издаването на отрицателни решения следва да остане в сила докато ситуацията в С. не се стабилизира и не бъде налична надеждна информация за сигурността и правата на човека, която да позволи пълна оценка на необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на отделни лица.“ (параграф 6).

Относно така предоставеното становище на В. съдът съобразява актуалната съдебна практика на ВАС, според която, представените в съдебното производство справки за актуалната обществено-политическа обстановка в С. са по-актуални от становището на

В. от декември 2024 г., публикувано непосредствено след промяната на режима в С.. Съгласно приложената пред съда справка след падането на режима на Б. А. цялостната обстановка в С. се нормализирала, като е посочена статистика относно завърнали се в С. сирийци, а също и на вътрешно разселени лица, които са се завърнали по домовете си. Има данни за широка мрежа от услуги, обществени центрове, които предоставят помощ и съдействие на завръщащите се лица.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата следва да бъде отхвърлена в цялост.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 69-ти състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. А. А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в [населено място], област Х., С., със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. Л. Г. от САК, срещу Решение № 1919 от 25.02.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките по чл.8 и чл. 9 и на основание чл. 75, ал.1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: